

EUROPA-PARLAMENTET: VALGPROCEDURER

Procedurerne for valg til Europa-Parlamentet er reguleret både ved europæisk lovgivning, der fastlægger fælles regler for alle medlemsstaterne, og ved særlige nationale bestemmelser, der varierer fra stat til stat. De fælles regler fastlægger princippet om forholdstalsvalg og bestemmelser om spærregrænser og visse hverv, der er uforenelige med mandatet som medlem af Europa-Parlamentet. Mange andre vigtige aspekter, såsom det benyttede valgsystem og antallet af valgkredse, er reguleret ved national lov.

RETSGRUNDLAG

Artikel 14 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU); Artikel 20, 22 og 223 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 39 i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

[Akten af 20. september 1976](#) om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Forsamlingen, senest ændret ved [Rådets afgørelse \(EU, Euratom\) 2018/994](#) af 13. juli 2018.

FÆLLES BESTEMMELSER

A. Principper

I de grundlæggende traktater ([1.1.1](#)) hed det, at Europa-Parlamentets medlemmer (MEP'er) indledningsvis skulle udpeges af de nationale parlamenter, men at de siden skulle vælges ved almindelige direkte valg. Denne bestemmelse blev gennemført af Rådet før de første direkte valg i 1979 gennem akten af 20. september 1976 om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet (valgakten fra 1976). Den ændrede fuldstændigt Europa-Parlamentets institutionelle position og udgjorde grundlaget for et mere demokratisk EU.

I 1992 blev det med Maastrichttraktaten ([1.1.3](#)) fastsat, at valgene skulle afholdes i henhold til en ensartet procedure, og at Europa-Parlamentet skulle udarbejde et forslag herom, som skulle vedtages enstemmigt i Rådet. Rådet kunne imidlertid ikke nå til enighed om noget forslag, og med Amsterdamtraktaten indførtes derfor muligheden for at vedtage »fælles principper«. Med [Rådets afgørelse 2002/772/EF, Euratom af 25. juni og 23. december 2002](#) blev valgakten fra 1976 ændret i overensstemmelse hermed, og princippet om forholdstalsvalg og om uforeneligheden af en række nationale hverv med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet blev indført.

De seneste ændringer af valgakten fra 1976 blev vedtaget ved [Rådets afgørelse \(EU, Euratom\) 2018/994 af 13. juli 2018](#), som indeholder bestemmelser om muligheden for forskellige afstemningsmetoder (forudgående afstemning, elektronisk stemmeafgivning, stemmeafgivning via internettet og brevafstemning), spærregrænser, beskyttelse af personoplysninger, straf for "dobbelt stemmeafgivelse" i henhold til national lovgivning, stemmeafgivelse i tredjelande og muligheden for at synliggøre de europæiske politiske partier på stemmesedlerne.

Med Lissabontraktaten ([1.1.5](#)) blev stemmeret og valgbarhed en grundlæggende rettighed (artikel 39 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder).

B. Anvendelse: gældende fælles bestemmelser

1. Valgret og valgbarhed for udenlandske statsborgere

I henhold til artikel 22, stk. 2, i TEUF »har enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han har bopæl«. Gennemførelsesbestemmelserne for denne ret blev vedtaget i henhold til [Rådets direktiv 93/109/EF](#), som senest er blevet ændret ved [Rådets direktiv 2013/1/EU](#), og hvori følgende er fastsat i artikel 6: »En unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborger i landet, og som ved en individuel judiciel eller administrativ afgørelse, forudsat at sidstnævnte kan prøves ved domstolene, har fortabt sin valgbarhed i henhold til enten bopælslandets eller hjemlandets lovgivning, er ikke valgbar i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet«.

2. Valgsystem

I henhold til den ændrede valgakt fra 1976 skal valg til Europa-Parlamentet foregå efter forholdstalsmetoden og enten anvende systemet med listevalg eller metoden med overførsel af overskydende stemmer. Medlemsstaterne kan også tillade afstemning på grundlag af præferencelister.

Ud over den frivillige minimumsspærregrænse for tildeling af pladser på op til 5 % af de gyldige stemmer, der afgives nationalt, fastsættes der i de seneste ændringer til valgakten fra 1976, som blev vedtaget ved [Rådets afgørelse \(EU, Euratom\) 2018/994](#), en obligatorisk minimumsspærregrænse på mellem 2 % og 5 % for valgkredse (herunder medlemsstater med blot én valgkreds), der har flere end 35 pladser, i medlemsstater, hvor listesystemet anvendes. Medlemsstaterne skal senest opfylde dette krav ved valget i 2024.

I henhold til nævnte afgørelse kan medlemsstaterne også muliggøre forhåndsafstemning, brevafstemning, elektronisk stemmeafgivning og stemmeafgivning via internettet. I så fald skal de navnlig sikre, at valgresultatet er pålideligt, at afstemningen sker hemmeligt, og at personoplysninger beskyttes.

3. Uforenelighed

I henhold til artikel 7 i valgakten fra 1976, som ændret ved Rådets [afgørelse 2002/772/EF, Euratom](#), er hvervet som medlem af Europa-Parlamentet uforeneligt med hvervet som medlem af en medlemsstats regering, medlem af Kommissionen, dommer, generaladvokat eller justitssekretær ved EU-Domstolen, medlem af Revisionsretten,

medlem af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, medlem af udvalg eller andre organer, som er oprettet i henhold til traktaterne med henblik på at administrere Unionens pengemidler eller udføre en vedvarende direkte forvaltningsmæssig opgave, medlem af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse eller direktion eller ansat i denne, tjenestemand eller anden ansat i aktiv tjeneste i Den Europæiske Unions institutioner eller dertil knyttede særlige organer. Endvidere kan medlemmer af Regionsudvalget (tilføjet i 1997), medlemmer af Den Europæiske Centralbanks direktion, Den Europæiske Unions Ombudsmand og, frem for alt, medlemmer af et nationalt parlament (tilføjet i 2002) ikke være medlemmer af Europa-Parlamentet.

ORDNINGER UNDERLAGT NATIONALE BESTEMMELSER

Foruden disse fælles regler er valgsystemerne også reguleret ved nationale bestemmelser, der kan variere betydeligt. Valgsystemet kan derfor betragtes som et mangeformet valgsystem.

A. Valgsystem og spærregrænser

Alle medlemsstater skal anvende et system, der er baseret på forholdstalsvalg. Ud over den frivillige spærregrænse for tildeling af pladser på op til 5 % på nationalt plan blev der med [Rådets afgørelse \(EU, Euratom\) 2018/994](#) fastsat en obligatorisk minimumsspærregrænse på mellem 2 % og 5 % for valgkredse (herunder medlemsstater med blot én valgkreds) med flere end 35 pladser. Dette krav skal senest være opfyldt ved valget til Europa-Parlamentet i 2024.

På nuværende tidspunkt anvender følgende medlemsstater spærregrænser: Frankrig, Belgien, Litauen, Polen, Slovakiet, Tjekkiet, Rumænien, Kroatien, Letland og Ungarn (5 %), Østrig, Italien og Sverige (4 %), Grækenland (3 %) og Cypern (1,8 %). De øvrige medlemsstater anvender ikke spærregrænser. Tyskland forsøgte, men i to afgørelser fra henholdsvis [2011](#) og [2014](#) erklærede den tyske forfatningsdomstol landets dagældende spærregrænser for valg til Europa-Parlamentet (først 5 %, dernæst 3 %) for forfatningsstridige.

B. Valgkredse

Ved valg til Europa-Parlamentet fungerer de fleste medlemsstater som én enkelt valgkreds. Dog har fire medlemsstater (Belgien, Irland, Italien og Polen) opdelt deres nationale territorium i et antal regionale valgkredse.

C. Valgret

Valgretsaldern er 18 år i de fleste medlemsstater med undtagelse af Østrig, Belgien, Tyskland og Malta, hvor den er 16 år, og Grækenland, hvor den er 17 år.

Der er stemmepligt i fem medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Luxembourg, Cypern og Grækenland). Stemmepligten gælder både for nationale statsborgere og registrerede udenlandske EU-borgere.

1. Udenlandske statsborgeres valgret i værtslandet

Unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, har ret til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor de har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat (artikel 22 i TEUF). Bopælsbegrebet

varierer dog fortsat fra den ene medlemsstat til den anden. I nogle lande (Estland, Frankrig, Tyskland, Polen, Rumænien og Slovenien) kræves det, at vælgerne skal have deres hjemsted eller normale bopæl i valgområdet, være almindeligt fastboende der (Cypern, Danmark, Grækenland, Irland, Luxembourg, Slovakiet og Sverige) eller stå opført i folkeregistret (Belgien og Tjekkiet). For at være stemmeberettigede i visse lande (f.eks. Cypern) skal EU-borgere desuden opfylde et krav om at have haft bopæl i landet i en vis minimumsperiode. I samtlige medlemsstater kræves det, at statsborgere fra andre EU-lande registrerer sig som vælgere inden valgdagen. Registreringsfristen varierer fra den ene medlemsstat til den anden.

2. Udenlandske statsborgeres valgret i deres oprindelsesland

Næsten alle medlemsstater tillader stemmeafgivelse fra udlandet ved valg til Europa-Parlamentet. I nogle medlemsstater skal vælgerne lade sig registrere hos deres nationale valgmyndigheder for at være berettiget til at stemme fra udlandet pr. brev eller på en ambassade eller et konsulat. I andre medlemsstater kan brevaftstemning finde sted på ambassader eller konsulater. I nogle medlemsstater (f.eks. Bulgarien og Italien) er det kun borgere, der bor i en anden EU-medlemsstat, som har ret til at stemme i udlandet. Desuden er der i de fleste medlemsstater særlige ordninger for diplomater og militært personale, der er tjenstgørende i udlandet.

Det forhold, at nogle ikke-statsborgere kan stemme både i deres værtsland og som statsborgere i deres hjemland, kan medføre misbrug i form af dobbelt stemmeafgivelse, hvilket er strafbart i nogle medlemsstater. I den forbindelse kræves det i de nylige ændringer af valgakten fra 1976, der blev vedtaget ved [Rådets afgørelse \(EU, Euratom\) 2018/994](#), at medlemsstaterne sikrer, at dobbelt stemmeafgivelse ved valg til Europa-Parlamentet er underlagt sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning.

D. Valgbarhed

Retten til at stille op som kandidat til valg til Europa-Parlamentet i en given anden medlemsstat, hvor man er bosiddende, er også en anvendelse af princippet om ikke-forskelsbehandling mellem statsborgere og ikke-statsborgere og en følge af retten til at færdes og opholde sig frit i Den Europæiske Union. Enhver person, der er unionsborger, og som ikke er statsborger i sit bopælsland, men i øvrigt opfylder de samme betingelser for valgbarhed, der i henhold til dette lands lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere, er valgbar i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet, medmindre vedkommende har fortabt sine rettigheder (artikel 3 i [Rådets direktiv 93/109/EF](#)).

Bortset fra kravet om statsborgerskab i en medlemsstat, som er fælles for alle medlemsstater, varierer betingelserne fra land til land. Ingen må lade sig opstille i mere end én medlemsstat ved hvert valg (artikel 4 i Rådets direktiv 93/109/EF). Mindstealderen for valgbarhed er 18 år i de fleste medlemsstater på nær Belgien, Bulgarien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Irland, Letland, Litauen, Polen samt Slovakiet (21), Rumænien (23), Italien og Grækenland (25).

E. Opstilling af kandidater

I nogle medlemsstater kan kun politiske partier og politiske organisationer opstille kandidater. I andre medlemsstater kan kandidater opstilles, hvis de bakkes op af det

krævede antal underskrifter eller vælgere, og i nogle tilfælde kræves der også et depositum.

I [Det Europæiske Råds afgørelse \(EU\) 2018/937](#) af 28. juni 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning fastlægges det, hvordan de pladser i Europa-Parlamentet, som er fastsat i artikel 14, stk. 2, i TEU, skal fordeles ved hjælp af princippet om »degressiv proportionalitet« ([1.3.3](#)).

F. Valgdatoer

I artikel 10 og 11 i valgakten fra 1976, som ændret, hedder det, at valg til Europa-Parlamentet skal afholdes inden for en fælles periode, der begynder torsdag morgen og slutter den følgende søndag. Den nøjagtige dato og de nøjagtige tidspunkter fastsættes af hver enkelt medlemsstat. Det var Rådet, som i 1976 med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet fastlagde valgperioden for de første valg i 1979. De efterfølgende valg siden 1979 har fundet sted i den tilsvarende periode i det sidste år af den femårige periode, som omhandles i artikel 5 i valgakten ([1.3.1](#)).

For så vidt angår valget i 2014, flyttede Rådet ved afgørelse af 14. juni 2013 valgdatoerne, som oprindeligt var sat til juni, til 22-25. maj for at undgå et sammenstød med pinseferien, idet det anvendte følgende bestemmelse i artikel 11: "Såfremt det viser sig umuligt at afholde valgene [...] i denne periode, fastsætter Rådet enstemmigt efter høring af Europa-Parlamentet og mindst et år inden udgangen af den i artikel 5 omhandlede femårige periode en anden stemmeafgivningsperiode, som tidligst kan ligge to måneder før og senest en måned efter den periode, der følger af første afsnit." De efterfølgende valg skal finde sted i den tilsvarende periode i det sidste år af femårsperioden (artikel 11 i akten fra 1976). Valget i 2019 fandt derfor sted fra den 23. til den 26. maj. [Valget til Europa-Parlamentet i 2024](#) finder sted i tidsrummet 6.-9. juni 2024.

G. Vælgernes muligheder for at ændre kandidaternes rækkefølge på listerne

I de fleste medlemsstater kan vælgerne afgive personlige stemmer for at ændre rækkefølgen af navnene på listen. I ni medlemsstater (Tyskland, Spanien, Frankrig, Portugal, Ungarn og Rumænien) er listerne imidlertid lukkede (personlige stemmer ikke mulige). I Malta og Irland opstiller vælgerne kandidaterne på en liste i prioriteret rækkefølge (overførsel af overskydende stemmer).

H. Besættelse af pladser, der bliver ledige i valgperioden

I nogle medlemsstater tildeles ledige pladser til de første kandidater på den samme liste, som ikke opnåede valg (eventuelt efter tilpasning for at afspejle de stemmetal, som de forskellige kandidater har opnået). I andre medlemsstater besættes ledige pladser med suppleanter, og er der ikke nogen suppleanter, er kandidaternes rækkefølge på listerne det afgørende kriterium. I visse andre medlemsstater har MEP'er ret til at vende tilbage til Europa-Parlamentet, når årsagen til deres udtræden ikke længere er aktuel.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Europa-Parlamentet har siden 1960'erne flere gange givet udtryk for sin holdning til forskellige valglovsmæssige spørgsmål og fremsat forslag i henhold til artikel 138 i EF-traktaten (nu artikel 223 i TEUF). Det forhold, at der ikke findes en egentlig

ensartet fremgangsmåde for valg til Europa-Parlamentet, viser, hvor vanskeligt det er at harmonisere forskellige nationale traditioner. Den mulighed for vedtagelse af fælles principper, som indførtes med Amsterdamtraktaten, har kun til en vis grad gjort det muligt at overvinde disse vanskeligheder. Ambitionen i artikel 223 i TEUF om vedtagelse af en ensartet fremgangsmåde, noget der kræver Europa-Parlamentets godkendelse, er endnu ikke blevet indfriet. Parlamentets fortsatte bestræbelser på at modernisere og »europæisere« den fælles valgprocedure førte i 1997 til et forslag til en ensartet valgprocedure. Dets indhold blev indarbejdet i Rådets afgørelse fra 2002. Den 11. november 2015 vedtog Europa-Parlamentet en [beslutning](#) om reform af valgloven i Den Europæiske Union. Det lovgivningsmæssige initiativ fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender foreslog ændringer til valgakten fra 1976 med henblik på at gøre valgene til Europa-Parlamentet mere demokratiske og øge offentlighedens deltagelse i valgprocessen. Parlamentets ændringsforslag blev til dels accepteret og indarbejdet i Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2018/994 af 13. juli 2018. Rådet kunne imidlertid ikke gå ind for Parlamentets forslag om at oprette en fælles valgkreds og opstille spidskandidater til posten som formand for Kommissionen.

I henhold til sin beslutning af 7. februar 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning stemte Parlamentet for en reduktion af antallet af pladser fra 751 til 705 efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU samt for at fordele nogle af de pladser, som ville blive frigjort som følge af brexit, blandt de EU-lande, der er let underrepræsenterede ([1.3.3](#)). Den 13. september 2023 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori det gav sit samtykke til Det Europæiske Råds forslag til afgørelse om at øge antallet af pladser i Europa-Parlamentet fra 705 til 720 i forbindelse med valget i 2024.

Europa-Parlamentet vedtog den 22. november 2012 en [beslutning](#), hvori de europæiske politiske partier opfordredes til at foreslå kandidater til posten som formand for Kommissionen i forbindelse med valget i 2014 for derved at styrke både Parlamentets og Kommissionens politiske legitimitet. Disse foranstaltninger blev gennemført forud for valget i 2014, og for første gang var der opstillet spidskandidater ved valget i 2014. Som følge af valget i 2014 blev en af disse kandidater, Jean-Claude Juncker, valgt som formand for Kommissionen af Europa-Parlamentet den 22. oktober 2014. I Europa-Parlamentets [afgørelse af 7. februar 2018](#) om revision af rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen udtalte Parlamentet, at det ville være parat til at afvise enhver kandidat i proceduren for indsættelse af formanden for Kommissionen, der ikke var blevet udpeget som [spidskandidat](#) ("Spitzenkandidat") forud for valget til Europa-Parlamentet i 2019. Ikke desto mindre blev Ursula von der Leyen, der ikke havde været spidskandidat, valgt til formand for Europa-Kommissionen efter valget i 2019. Den 22. november 2023 stemte Europa-Parlamentets plenarforsamling om [forslag til ændring af traktaterne](#), herunder en revision af den måde, hvorpå Kommissionen vælges.

I 2003 blev der indført et system til finansiering af europæiske politiske partier, som også gør det muligt at oprette politiske fonde ([1.3.3](#)) på EU-plan. Forordning (EF) nr. 2004/2003 blev ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU, Euratom\) nr. 1141/2014 af 22. oktober 2014](#) om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde. Forordningen fra 2014

er for nylig blevet ændret som følge af Parlamentets [beslutning af 15. juni 2017](#) om finansiering af politiske partier og fonde på europæisk plan. I beslutningen blev der fremhævet problemer for så vidt angår omfanget af medfinansiering og MEP'ernes mulighed for medlemskab af flere partier i et forsøg på at sikre, at offentlige midler, der går til finansiering af europæiske politiske partier og fonde, anvendes korrekt. Dette førte til vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU, Euratom\) 2018/673](#) af 3. maj 2018.

Nylige hændelser har illustreret de potentielle risici for valgprocesser og demokrati, der kan opstå som følge af onlinekommunikation (manipulation af personoplysninger i forbindelse med valg). For at forhindre ulovlig brug af personoplysninger er der for nylig blevet vedtaget nye ændringer af forordningen fra 2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU, Euratom\) 2019/493](#) af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 for så vidt angår en kontrolprocedure vedrørende overtrædelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet). De nye regler, som er vedtaget af Parlamentet og Rådet, har til formål at beskytte valgprocessen mod onlinebaserede desinformationskampagner, der misbruger vælgernes personoplysninger, og giver mulighed for, at europæiske politiske partier og fonde, der bevidst påvirker eller forsøger at påvirke resultatet af valg til Europa-Parlamentet ved at drage fordel af brud på databeskyttelsesreglerne, kan pålægges økonomiske sanktioner.

Endvidere udsendte Kommissionen som opfølgning på Parlamentets beslutning af 15. juni 2017 om onlineplatforme og det digitale indre marked, hvor den opfordrede Kommissionen til at undersøge muligheden for lovindgreb med henblik på at begrænse udbredelsen af falsk indhold, i april 2018 en [meddelelse](#) med titlen "Bekæmpelse af desinformation på internettet: En europæisk tilgang" og foreslog en [adfærdskodeks](#) for hele EU, der blev undertegnet af tre onlineplatforme i september 2018. I Kommissionens handlingsplan for [bekæmpelse af desinformation](#) fra december 2018 opfordres onlineplatformene bl.a. til hurtigt og effektivt at efterleve de afgivne tilsagn og fokusere på tiltag, der er presserende i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet, herunder sletning af falske konti, markering af meddelelser afsendt af "botter" og samarbejde med faktatjekkere og forskere om at opdage desinformation og gøre faktatjekket indhold mere synligt. I tiden forud for valget til Europa-Parlamentet i maj 2019 anmodede Kommissionen de tre platforme, der har underskrevet adfærdskodeksen, om [månedligt at rapportere](#) om deres tiltag med hensyn til at forbedre granskningen af placeringen af reklamer, sikre gennemsigtighed i forbindelse med politisk og emnebaseret annoncering og bekæmpe falske konti og ondsindet brug af botter.

I sin [beslutning](#) af 26. november 2020 om status over valget til Europa-Parlamentet anbefalede Parlamentet, at følgende undersøges med henblik på at forbedre den europæiske valgproces, navnlig under konferencen om Europas fremtid:

- nye fjernafstemningsmetoder for borgerne ved valg til Europa-Parlamentet under særlige eller ekstraordinære omstændigheder

- fælles regler for kandidater for opstilling til valg og fælles kampagne- og finansieringsregler
- harmoniserede standarder for passive og aktive stemmerettigheder i alle medlemsstater, herunder overvejelser om at sænke minimumsalderen for vælgere i alle medlemsstater til 16 år
- bestemmelser om fraværsperioder for medlemmerne, f.eks. i tilfælde af barselsorlov, forældreorlov eller alvorlig sygdom.

Parlamentet opfordrede indtrængende medlemsstaterne til at sikre, at alle deres statsborgere med stemmeret, herunder EU-borgere, der er bosat uden for deres hjemland, samt hjemløse og fængslede, der har denne ret i henhold til national lovgivning, kan udøve denne ret.

REFORM AF DEN EUROPÆISKE VALGAKT

Med sin [holdning](#) af 3. maj 2022 til forslag til Rådets forordning om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet iværksatte Parlamentet en reform af den europæiske valgakt med henblik på at omdanne det særskilte valg i 27 og de divergerende regler til et fælles europæisk valg med fælles minimumsstandarder. I henhold til det nye system vil hver vælger få to stemmer: en stemme til valg af parlamentsmedlemmer i nationale valgkredse og en stemme i en EU-valgkreds med 28 ekstra mandater. For at sikre en afbalanceret geografisk repræsentation på disse lister, inddeles medlemsstaterne i tre grupper på grundlag af folketallet. Listerne vil blive fyldt proportionelt op med kandidater fra disse grupper. EU-kandidatlisterne vil blive indsendt af europæiske valgheder såsom koalitioner af nationale politiske partier og/eller nationale vælgersammenslutninger eller europæiske politiske partier.

Andre forslag omfatter:

- den 9. maj som fælles EU-valgdag
- retten til at stille op til valg for alle europæere på 18 år eller derover
- en obligatorisk spærregrænse på mindst 3,5 % for valgkredse med 60 mandater eller derover
- lige adgang til valget for alle borgere, herunder borgere med handicap, og mulighed for at brevstemme
- obligatorisk ligestilling mellem kønnene ved hjælp af "kønsvekslende lister" eller kvoter
- ret for borgerne til at stemme om, hvem der skal være formand for Kommissionen i et system med spidskandidater (Spitzenkandidaten) via EU-lister.

Der skal oprettes en ny EU-valgmyndighed til at føre tilsyn med denne proces og sikre, at de nye regler overholdes.

Som fastsat i [artikel 223 i TEUF](#) skal Parlamentets lovgivningsmæssige initiativ godkendes enstemmigt af Rådet. Initiativet sendes derpå tilbage til Parlamentet, så dets medlemmer kan give deres samtykke, inden det godkendes af alle EU-medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige

bestemmelser. Forhandlingerne med Rådet indledes, når medlemsstaterne har vedtaget deres holdning.

Udkastet til den lovgivningsmæssig retsakt er i færd med at blive analyseret af Rådet i dets sammensætning for almindelige anliggender. De [afholdt](#) en første orienterende debat vedrørende forslaget den 18. oktober i 2022. De forbehold, som er påpeget af nogle af medlemsstaterne, vedrører forslagene om en EU-valgkreds på baggrund af tværnationale lister og de elementer af forslaget, der indebærer en harmonisering af det valgsystem, som bruges til valg til Europa-Parlamentet.

Dette faktablad er udarbejdet af Europa-Parlamentets Temaafdeling for Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender.

[Mariusz Maciejewski](#)
11/2023

